

Секція
**«РОЗВИТОК ІНДУСТРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**
ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор В.Л. Дикань

УДК 338.47:330.34

**РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ ЯК
ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ**

**DEVELOPMENT OF DIGITAL TRANSPORT CORRIDORS AS A
BASIS FOR ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN
UKRAINE**

докт. техн. наук С. В. Панченко
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D.Sc. (Tech.) S. V. Panchenko
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Події останніх років стали справжнім випробуванням не лише для економічно слабких країн, а й країн, що багаторічно лідирували у світових рейтингах конкурентоспроможності. Пандемія і запровадження на її фоні режиму «самоізоляції» країн призвели до занурення глобальної економіки в стан кризи, спровокувавши масову зупинку виробництв, зростання безробіття, шокову зміну попиту і пропозиції, що у підсумку обумовили наростання дисбалансів вантажопотоків та порушення традиційних глобальних транспортно-торговельних зв'язків.

Для економіки України «коронакриза» стала справжнім «іспитом» на стійкість. Разом із численними внутрішніми соціально-економічними і воєнно-політичними проблемами глобальна пандемія не лише загальмувала розпочаті в країні економічні трансформації, а й нанесла удар по базовим для вітчизняної економіки галузям. За оцінкою спеціалістів в економічному розвитку Україна повернулася до показників 2008-2009 років і опинилася за крок від дефолту. Найбільш вразливими до глобальних потрясінь виявилися ті галузі української економіки, які становлять каркас економічного потенціалу держави. На фоні стабільної низької економічної динаміки, що мала місце протягом останніх 10 років, лише за 2020 рік падіння обсягів промислового виробництва склало більше 7 %, вантажообігу – понад 15 % та аграрного виробництва – понад 13 % [1].

Найбільш суттєвих втрат у результаті обмеження міжнародної

мобільності та скорочення обсягів торгівлі зазнав транспортний комплекс країни.

Впроваджені у світі обмеження міжнародної мобільності та скорочення обсягів торгівлі нанесли суттєвих втрат саме транспортному комплексу країни. За 2019-2020 роки падіння обсягів вантажних перевезень на залізничному транспорті склало 4,7 %, на автомобільному – 23,4 %, морському – 18,8 % та авіаційному – 9,4 % [2]. Ще більш складніша ситуація спостерігалася у сфері пасажирських перевезень: падіння пасажирообігу становило 52,1 % [3]. Через повну зупинку як міжнародного, так і внутрішньодержавного пасажирського сполучення лише АТ «Укрзалізниця» за підсумками роботи у 2020 році втратила майже 9 млрд грн [4].

Попри повне відновлення транспортного сполучення стрімкого пожвавлення економічної активності у сфері транспорту не відбулося. Складність посткризового відновлення транспортного комплексу України в цілому і залізничного транспорту зокрема полягає також у тому, що через системний дефіцит інвестиційних ресурсів та низьку фінансову платоспроможність на сьогоднішній день вкрай гостро постала проблема спрацьованості техніко-технологічної бази, а відповідно й незадовільної якості транспортно-логістичного обслуговування.

Для забезпечення сталого відродження економіки та збалансованого зростання транспортного комплексу сьогодні нашої державі вкрай необхідно скористатися тими можливостями, що створюються в умовах переформатування глобальної економічної системи під впливом кризи. Як доводить світова практика ефективно подолати кризу і вийти на траєкторію сталого зростання можуть ті суб'єкти економічної діяльності, які активно реалізують стратегію цифрової трансформації.

Враховуючи стратегічну значущість транспорту в підтримці економічної стабільності України та курс керівництва галузі на повну цифровізацію транспортних процесів, подолати посткоронакризову депресію можливо і необхідно шляхом активізації процесів розбудови в країні системи цифрових транспортних коридорів, що сформуують сприятливе середовище взаємодії всіх учасників ланцюга постачань. Реалізація такого глобального проєкту в межах транспортної системи України пов'язана перш за все з впровадженням цифрових технологій та платформ, інтелектуальних транспортних систем та систем автономного управління рухом, що в комплексі сформуують відкриту екосистему управління транспортно-логістичними операціями в країні. Поряд з цим для створення системи цифрових транспортних коридорів необхідно забезпечити і впровадження інтелектуальних систем контролю та управління станціями і вокзалами, систем інтелектуальної маршрутизації та діагностики стану рухомого складу й колій, що дозволять реалізувати інтегроване транспортно-логістичне обслуговування і створити безпечне

клієнтське середовище.

Отже, створення на території України системи цифрових транспортних коридорів дозволить як забезпечити ефективний обмін інформацією між усіма учасниками логістичного ланцюга, знизити час на адміністративно-управлінські операції та прискорити швидкість обігу вантажів, так і підвищити рівень безпеки та конкурентоспроможності вітчизняного транспортного комплексу на міжнародному ринку перевезень, прискорити процеси його повноцінного включення в систему транс'європейських транспортних зв'язків.

[1] Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р. / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2021, 200 с.

[2] Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

[3] Діденко С. Транспортна галузь: падіння посилюється. *UA.NEWS: веб-сайт*. URL: <https://ua.news/ua/transportna-otrasl-padenye-usulyvaetsya/>.

[4] Полуніна П. «Укрзалізниця» втратила на пасажирях 9 мільярдів гривень. Колив виростуть ціни на квитки. *Thepage.ua: веб-сайт*. URL: <https://thepage.ua/ua/news/zbitki-uz-na-pasazhirah-9-mlrd-grn-koli-podorozhchayut-kvitki-na-potyagi>.

УДК 338.49:656

ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ЯК БАЗИС ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

INDUSTRIAL CENTERS AS A BASIS FOR UKRAINE'S ECONOMIC GROWTH IN THE CONTEXT OF TRANSNATIONALIZATION

Докт. екон. наук В. Л. Дикань

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D. Sc. (Econ.) V. L. Dykan,

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

На сьогоднішній день економічне становище України залишається надзвичайно складним. Проведений аудит економіки країни свідчить, що внаслідок реалізації протягом тридцяти років непослідовної державної політики Україна не змогла реалізувати як природний, так і промисловий, технологічний, інтелектуальний та транспортно-логістичний потенціал. Внаслідок багаторічного недоінвестування та загалом ігнорування проблем промислового комплексу останній опинився в стані глибокої рецесії. Руйнування потужного виробничого потенціалу призвело до